

[p1]

Brugge, 11ⁿ November 1888.

Heer en Vriend,

Te Brugge zegt men: Gehoopt en gedouwen.¹

Los zijn.² Wordt alle dagen langs de Reie gehoord. “Da’ me los wāren, me zoûn³ weg vāren.” “Is die schipper āl los?”

Munte.⁴ Maar wat zijn al die lange munten?

Om-an-te-doen.⁵ Hi en hee’ mǎ’ rek’s z’n of-en-an. “Z’en hēn noch of noch an”. ([Brugge])

Waar berust heden ten dage Jan Praet in hand-

[p2]

schrift? Bij de zwarte nonnen, hier?⁶ Weet Gij temet⁷ niet of er daar nog andere handschriften zitten en verloren te geraken?⁸ Wiste ik van ja, ik ginge er naartoe.

.....

- 1 Zantekoorn. In: Loquela: 8 (Wiedmaand 1888) 2, p.10: “GEHOOPT EN GEDUWD uitsprake g'hapt en geduwd, misverstaan gaapte, gapte ingeduwd. = In overvloed, bij volle maten. — Daar is 't al gehoopt en geduwd van 't goed. Al dat hij begeert, ze geven 't hem, gehoopt en geduwd. Geh. Swevezele, Kortrijk.”
- 2 Zantekoorn. In: Loquela: 8 (Wiedmaand 1888) 2, p.12: “LOS ZIJN, was los, los geweest. = Eenen vol geladen wagen; de vracht, de ladinge van een schip gelost hebben. (...) Geh. Clercken, en Langs de Leye.”
- 3 Het teken boven de u lijkt op een tilde, maar is een accent circonflexe (vergelijk bij “hên”, enkele regels lager).
- 4 Zantekoorn. In: Loquela: 8 (Wiedmaand 1888) 2, p.12: “MUNTE, de. — Knok, teerling, hoop huizekottjes, kruipuitjes, woonsten van geringe liēn, en waarder geen land bij en ligt. (...) Eene munte is bij De Bo eene koe, die aan de bate niet meer en komt; die noch kalf noch melk meer en geeft”
- 5 Zantekoorn. In: Loquela: 8 (Wiedmaand 1888) 2, p.12-13: “OM-AN-TE-DOENE, den. = 't Gewaad dat men dagelijks aandoet, wekelijks verschoont. — Ze spreekt g'heele dagen van rijtuigen en peerden, en och Heere, z'en heeft maar met ruize heuren om-an-te-doene! Geh. Gullegheem.”
- 6 Het gaat over het handschrift 'Speghele der Wysheit' van Jan Praet door J. Bormans in 1872 uitgegeven met de hulp van Gezelle. Gezelle had een religieus Middelnederlands handschrift gezien bij kanunnik D. Verdegheem, die het als bestuurder meegenomen had uit het klooster van de Zwarte Nonnen te Brugge. Bormans had het op vraag van Gezelle bestudeerd en aan Jan Praet

Weet Gij al dat ik een blad van Maerlants [*Spiegel historiael*] gevonden heb? Het telt 450 [*liniën*] en maakt deel van den zelfden Codex⁹ waaruit Van der Haegen¹⁰ Gilliodts¹¹ en Nelis¹² bladen uitgegeven hebben. De taal is nog al wel beter dan de tekst van de Vries, maar toch verre van goed. Het maakt deel van de 1^e partie, het VIIIe boek en is dus Maerlants werk¹³

Tegelijkertijd heeft De Pauw te Gent verscheidene duizende verzen van hetzelfde werk gevonden. Misschien uit hetzelfde [*handschrift*].

Is dat geen “gegemineerd avontuur”?¹⁴

In afwachting [*Uedele*] binnekort te Gent te ontmoeten, groet ik U van herte.

K. Deflou

.....

toegewezen. Bormans schreef het handschrift over ter uitgave. In kader van deze uitgave riep Bormans in 1871 de hulp in van Gezelle bij taalkundige problemen, voor de verklaring van moeilijke plaatsen. Het handschrift was lang in bruikleen van de erven Deflou en berust nu in de Universiteitsbibliotheek van Gent.

7 Altemets, soms.

8 De structuur van deze zin klopt niet. Ofwel ontbreekt voor of na "verloren" een woord, bv. "dreigen", ofwel staat "te" er te veel.

9 Een vroeg veertiende-eeuwse codex van het perkamenten handschrift van de Spiegel Historiaal werd in de zeventiende eeuw versneden en gebruikt als omslag om de registers in te binden van de landmeters en ontvangers van Wateringen. In de loop van de negentiende eeuw werden verschillende fragmenten teruggevonden in diverse archieven.

10 Ferdinand Van der Haegen ontdekte een aantal losse fragmenten van de Spiegel Historiaal in de Gentse Universiteitsbibliotheek en signaleerde ze aan Matthias de Vries die ze opnam in de Leidse uitgave van 1857-1862.

11 M. Gilliodts-Van Severen, Un fragment du Spiegel historiael. In: Bulletin de la Commission royale d'Histoire (1885) 12, p. 245-310.

12 A. Nelis, Fragment inédit du Spiegel historiael. In: Annales de la société d'émulation pour l'étude de l'histoire et des antiquités de la Flandre: 4e série, t. 4 (1880), p.170-205.

13 Het fragment was afkomstig uit de verzameling van Bruggeling Alexander Dhaese, die het aan het Stadsarchief schonk om bij de andere fragmenten gevoegd te worden. Het werd uitgegeven in: K. De Flou, Een fragment van Jacob van Maerlants Spiegel Historiael (1e partie, VIIIe boec, cap. 34-42). In: Nederlandsche Kunst-en Dichthalle: 13 (1890) p. 489-507, 534-545.

14 Geminatie = verdubbeling (WNT), dus een "dubbel" avontuur: Deflous ontdekking en die van De Pauw m.b.t. hetzelfde handschrift van Jacob van Maerlant.

Briefbeschrijving

Verzender	Deflou, Karel
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	11/11/1888
Verzendingsplaats	Brugge (Brugge)
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	enkel vel, 210x135 wit, vierkant geruit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	6069
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle12356

Inhoud

Incipit	Te Brugge zegt men: Gehoopt en gedouwen.
---------	--

Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	11/11/1888, Brugge, Karel Deflou aan [Guido Gezelle]
Editeur	Johan Van Eenoo
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.
Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .

Citeren

Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
